

ARCHIVES HISTORIQUES DE LA COMMISSION

COLLECTION RELIEE DES
DOCUMENTS "COM"

COM (77)184

Vol. 1977/0073

Disclaimer

Conformément au règlement (CEE, Euratom) n° 354/83 du Conseil du 1er février 1983 concernant l'ouverture au public des archives historiques de la Communauté économique européenne et de la Communauté européenne de l'énergie atomique (JO L 43 du 15.2.1983, p. 1), tel que modifié par le règlement (CE, Euratom) n° 1700/2003 du 22 septembre 2003 (JO L 243 du 27.9.2003, p. 1), ce dossier est ouvert au public. Le cas échéant, les documents classifiés présents dans ce dossier ont été déclassifiés conformément à l'article 5 dudit règlement.

In accordance with Council Regulation (EEC, Euratom) No 354/83 of 1 February 1983 concerning the opening to the public of the historical archives of the European Economic Community and the European Atomic Energy Community (OJ L 43, 15.2.1983, p. 1), as amended by Regulation (EC, Euratom) No 1700/2003 of 22 September 2003 (OJ L 243, 27.9.2003, p. 1), this file is open to the public. Where necessary, classified documents in this file have been declassified in conformity with Article 5 of the aforementioned regulation.

In Übereinstimmung mit der Verordnung (EWG, Euratom) Nr. 354/83 des Rates vom 1. Februar 1983 über die Freigabe der historischen Archive der Europäischen Wirtschaftsgemeinschaft und der Europäischen Atomgemeinschaft (ABl. L 43 vom 15.2.1983, S. 1), geändert durch die Verordnung (EG, Euratom) Nr. 1700/2003 vom 22. September 2003 (ABl. L 243 vom 27.9.2003, S. 1), ist diese Datei der Öffentlichkeit zugänglich. Soweit erforderlich, wurden die Verschlussachen in dieser Datei in Übereinstimmung mit Artikel 5 der genannten Verordnung freigegeben.

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

KOM(77) 184 endelig udg.

Bruxelles, den 1. juni 1977.

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RADET

FØRSTE OVERVEJELSER AF :

Udvikling og beskyttelse af energiinvesteringer
i Fællesskabet

KOM(77) 184 endelig udg.

FØRSTE OVERVEJELSER AF:
UDVIKLING OG BESKYTTELSE AF ENERGIINVESTERINGER I FÆLLESSKABET

1. Siden begyndelsen af 1975 har fællesskabsinstitutioner, herunder Den europæiske Investeringsbank, årligt stillet lån på ca. 600 mio ERE til rådighed for energisektoren, hvilket hovedsagelig er sket ved optagelse af lån, der er blevet genudlånt. Dette beløb er blevet opdelt i lige store dele til projekter inden for kulproduktion, produktion og distribution af olie og gas samt produktion og distribution af elektricitet.
2. Den 29. marts 1977 vedtog Rådet en Euratom-låneplan, som oprindeligt indeholdt bestemmelse om udlån af et beløb på 500 mio ERE til atomkraftværksprojekter og til industrielle anlæg i den nukleare brændselscyklus (herunder uranminedrift).
3. Hvis dette aktivitetsniveau opretholdes i faste priser på sit nuværende niveau indtil 1985, vil det medføre, at 2 - 3% af det samlede finansieringsbehov til de energiinvesteringer, medlemsstaterne har forudberegnet for perioden 1976 - 1985, vil blive kanaliseret gennem fællesskabsinstitutioner.
4. Af nedenstående anførte grunde, henholder mekanismerne, gennem hvilke Fællesskabets finansielle støtte til investeringer på energiområdet på nyttig vis kan forøges, sig til tre metoder:
 - a) supplerende udlån og lånegarantier;
 - b) risikodeling i passende tilfælde;
 - c) tilskyndelse til langtidskontrakter for at mindske investeringsrisiciene for producenter i Fællesskabet.

Fællesskabslån og -lånegarantier i energisektoren

5. Ved at optage lån på det internationale kapitalmarked til genudlåning kan fællesskabsinstitutionerne både øge omfanget af lånene til investeringerne i energisektoren og i nogle tilfælde stille disse til rådighed på bedre vilkår, end de enkelte virksomheder ville kunne opnå.
6. I øjeblikket foregår det meste af dette imidlertid under EIB's eller EKSF's auspicier, og udlånenes omfang begrænses af behovet for at opretholde Fællesskabets kreditværdighed. Der kan opstå vanskeligheder, hvis der forekommer en for stor eller en for hurtig vækst, eller hvis midlerne i overvejende grad kanaliseres mod energivirksomheder, der har størst behov for yderligere finansiering.
7. Under forudsætning af en mere detaljeret teknisk og finansiell undersøgelse mener Kommissionen, at lån og lånegarantier, der er sikret på EØF's og Euratom's almindelige budget, kan give mulighed for at løse disse problemer - for det første gennem direkte udlån eller garantier og for det andet gennem ydelse af garantier for lån fra de øvrige fællesskabsinstitutioner for derved at medvirke til at opretholde deres kreditværdighed på markedet. De Euratom-lån, der for nylig er truffet beslutning om, er et første skridt i denne retning.
8. Fællesskabets institutioners aktivitet på dette område kan øges i den udstrækning, der er behov herfor, og kapitalmarkedet tillader det, under forudsætning af, at lån og lånegarantier ydes som supplement til og ikke konkurrerer med de enkelte medlemsstaters og virksomheders bestræbelser, samt at der ikke forekommer uacceptable budgetmæssige følger ved ydelsen af sådanne lån eller garantier.

9. Det generelle problem med at øge fællesskabslån og udvikle lånegarantier vil blive behandlet i en særlig meddelelse fra Kommissionen. Nærværende dokument behandler kun behovet for lån og lånegarantier i energisektoren.

Arten af finansielle behov i energisektoren.

10. I beregninger foretaget af medlemsstaterne er man nået frem til en sandsynlig investering på omkring 220 - 230 mia ERE (1977-priser) i energisektoren i perioden 1976 - 1985. Dette vil udgøre ca. 25% af Fællesskabets samlede industriinvesteringer. Det er ikke desto mindre sandsynligt, at Fællesskabet ikke vil kunne nå sit mål om at mindske afhængigheden af importeret energi til ca. 50% af det samlede behov. For at opnå dette mål senest i 1985 eller kort tid senere skal investeringerne måske op på et niveau på indtil 20% mere eller ca. 260 mia ERE.
11. En række faktorer vil i praksis gøre det vanskeligt at nå op på et sådant investeringsniveau. Disse faktorer er, kort beskrevet:
- a) der er nu tegn på, at aftagende investeringer inden for atom- og elektricitetssektoren måske ikke vil blive rimeligt kompenseret gennem øgede investeringer andre steder som f.eks. i kulsektoren og i energibesparende foranstaltninger. I stedet kunne der ske et fald i de samlede investeringer i energisektoren;
 - b) det er ofte i de lande, der er eller vil blive mest afhængige af importeret olie, at der er de største vanskeligheder med at præstere den nødvendige investeringsindsats, hvilket ikke mindst skyldes de betalingsbalanceproblemer, der er opstået på grund af omkostningerne ved at importere energi;

- c) de enkelte virksomheders kreditværdighed er begrænset, og dette gælder særligt inden for sektorer, hvor investeringerne skal være store i forhold til tidligere aktivitetsniveauer, og hvor selvfinansieringsevnen har en faldende tendens;
- d) brandselsproduktions- og forbrugsmønstrene har en indbygget inertie, som skaber en forretningsmæssig risiko i nogle sektorer, hvor der nu kræves en særlig investeringsindsats. Til disse skal i nogle tilfælde lægges tekniske risici. Kapitalmarkedet er måske ikke godt rustet til at skaffe risikovillig kapital i det nødvendige omfang.

12. Ud fra disse brede betragtninger undersøger Kommissionen i øjeblikket en udvidelse af fællesskabsinstitutionernes aktivitet med en række særlige formål for øje. Der kan udpeges tre områder, der har umiddelbar interesse. For det første vil der være et fortsat behov for at lette långivningen til den nukleare sektor. For det andet kan der være en række forslag, som er udformet med henblik på at fremme transporten af energi, f.eks. ved finansiel deltagelse i indbyrdes forbindelser mellem olie- og gasrørledningsnet i Fællesskabet. For det tredje kan der opstå behov for lån fra fællesskabskilder til støtte for investeringsprogrammer for energibesparelser, f.eks. det program på mellemlang sigt for energibesparelse ved modernisering af eksisterende bygninger, som er blevet foreslået af Kommissionen^{*)}. (se også bilag I).
13. Af denne analyse er fremgået, at en betydelig vækst i niveauet for lånoptagning til genudlåning eller for lånegarantier fra det nuværende niveau på omkring 600 mio ERE p.a. synes at blive nødvendig. Dette bygger på den antagelse, at den nuværende bemyndigelse på 500 mio ERE til Euratom-låneplanen vil blive fornyet i 1979 - 1980.
14. I særlige tilfælde kan yderligere foranstaltninger som rentegodtgørelser være påkrævet for at sikre, at kapitalen i overvejende grad ledes mod de områder, der har størst behov.

^{*)} Dok. COM (77) 186

En undersøgelse af risici på energiområdet og deres konsekvenser.

15. Hidtil har fællesskabsinstitutionernes risiko for at lide tab på lån i energisektoren været minimal, fordi lånene har været fuldt dækket af garantier givet af medlemsstaterne eller af første klasses sikkerhed i aktiver og præmier indbetalt til en garantifond.
16. I fremtiden vil der stadig kunne opnås fuld garanti for et stort antal projekter. Størstedelen af den fremtidige låntagning til genudlåning og af de samlede lånegarantier kan forventes at gå til projekter af denne art. Der er imidlertid andre projekter, som er værdifulde fra et energipolitisk synspunkt, men som indeholder et risikoelement, hvor en fællesskabsgaranti, som kunne sikres over EØF-budgettet, vil gøre det muligt for udlåneren (EIB, EKSF eller banker i den private sektor) at godtage mindre rigoristiske garantier (såsom panteret i olie i undergrunden) fra den låntagende virksomhed.
17. For disse projekter kunne Fællesskabet, under forudsætning af at det finansielle behov og den energimæssige betydning er klart fastlagt, garantere udlåneren, at forpligtelserne over for ham i tilfælde af virksomhedens misligholdelse vil blive overtaget i deres helhed af Fællesskabets budget. Det erkendes imidlertid, at for at en sådan plan kan fungere, må risikoen for, at Fællesskabets budget lider tab, defineres og afgrænses meget præcist. Der bør være en dobbelt begrænsning - for det første med hensyn til arten af risici, for hvilke der kan tilbydes fællesskabsgaranti, og for det andet med hensyn til den del af de forpligtelser, der kan opstå i forbindelse med denne risiko, der skulle bæres af De europæiske Fællesskaber.

18. Der eksisterer fire slags risici:

1. Risikoen for, at tekniske eller geologiske forhold forsinker påbegyndelsen af produktionen, mindsker anlæggets kapacitet eller endog fører til, at det opgives.
 2. Risikoen for omkostningsforøgelser i løbet af anlæggets opførelsesperiode.
 3. Risikoen for, at anlæggets drift vil give underskud som følge af ændringer i markedsforholdene.
 4. Risikoen for valutatab som følge af uforudsete ændringer i valutakurserne, i tilfælde hvor pengene er lånt på det internationale marked.
19. Visse risici kan udelukkes - det gælder især risikoen for tab som følge af valutakursbevægelser eller ændringer i afgifts- eller beskatningspolitik. Sådanne risici må behandles af medlemsstaterne. Risici, der er forbundet med projekter uden for Fællesskabets jurisdiktion (f.eks. kul- eller uraneftersøgning i tredjelande) må undersøges særligt omhyggeligt.

Betydningen af en energiprispolitik og langtidskontrakter

20. Energiprisernes opadgående tendens på lang sigt er i sig selv en forsikring mod risikoen for tab. Ikke desto mindre vil fremskridt henimod en energiprispolitik for Fællesskabet tilføre endnu et element af stabilitet og forudsigelighed til den økonomiske vurdering af et projekt og således mindske risikoen for, at investorer i energisektoren i almindelighed og dermed Fællesskabets budget udsættes for tab. Det er i denne ånd, Kommissionen i januar 1976 har formuleret sine forslag for at fastsætte en beskyttelses-minimumspris for olien.

21. I passende tilfælde kan langtidskontrakter også mindske risiciene, især hvor der kan opnås enighed om, at der over en årrække vil blive stillet et specificeret minimumskvantum af brændsel til rådighed, og at dette vil blive købt til en minimumspris. Dette giver køberen en fordel i form af sikker forsyning til forudselige priser, og det giver producenten et sikkert marked, hvorpå investeringsbeslutninger kan bygges.
22. Det er i Fællesskabets interesse at skabe et mere tiltrækkende klima for sådanne langtidskontrakter for at tilskynde til udvikling af Fællesskabets energiresourcer inden for rammerne af Fællesskabets behov. Med dette formål for øje foreslås det, at Rådet vedtager en række principper for politikken på dette område som anført nedenfor under pkt. 24, inden for hvilke virksomhederne ud fra deres egne økonomiske kriterier frit kan afgøre, om de vil indgå langtidskontrakter.
23. Den væsentligste praktiske vanskelighed vil blive prisspørgsmålet. Der er ikke noget, der tyder på, at det under de nuværende markedsforhold vil være muligt at fastsætte en fast pris for udbuddet for en årrække under langtidskontrakter. Imidlertid vil det antagelig ofte være muligt at fastsætte en garanteret minimumskøbspris, som vil være under de forventede verdensmarkedspriser, men tilstrækkelig høj til at give investorerne en sikkerhed, og at fastsætte en formel for beregningen af en normal handelspris. I tilfælde hvor kontrakten giver udtryk for et reelt element af risikodeling mellem producent og forbruger, som måske er udstrakt til at omfatte fælles deltagelse i finansieringen og ledelsen af projektet, kan formelen for beregning af den normale handelspris indeholde præferencebestemmelser set i forhold til de forventede bevægelser i verdensmarkedspriserne. På nogle områder med høj teknologi, såsom inden for uranberigningssektoren, findes der allerede eksempler på kontrakter, som indeholder et element af byrdefordeling, og det kan være nyttigt at udvide disse til andre områder, på hvilke de tekniske risici måske er mindre, men hvor de handelsmæssige risici fortsat er store. Dette kan f.eks. gælde åbning af nye kulfelter eller forholdsvis betydelige olie- og gasfelter.

24. Kommissionen ønsker at Rådet undersøger følgende principper for politikken på dette område:

- a) Rådet bør anerkende, at vedtagelsen af en mindstesikkerhedspris for olie, ved at skabe et "sikkerhedsnet", vil begrænse mulige tab på Fællesskabets energiforsyninger og således lette indgåelsen af langtidskontrakter;
- b) medlemsstater, der kan eksportere energi, bør klart give udtryk for omfanget og arten af den energi, de mener at kunne levere på lang sigt;
- c) eksporterende medlemsstater bør give tilsagn om, at uanset hvilken politik, der føres for bevarelse af energiresourcerne, vil der mindst blive produceret det minimumskvantum, der er tegnet kontrakt om at aftage til levering i kontraktperioden i overensstemmelse med bestemmelserne i kontrakten;
- d) Fællesskabet kunne støtte sådanne langtidskontrakter via et system af lån og lånegarantier med et element af risikodeling, eller ved at tilbyde lån på præferencevilkår;
- e) kontraktbetingelserne bør være i overensstemmelse med traktaterne.

25. I bilag II er anført eksempler på mulige langtidskontrakter inden for hver af energiproduktionens hovedsektorer.

Konklusioner og forslag

26. Der er klart, at der vil være et massivt, fortsat behov for lån til energisektoren. Det er Kommissionens opfattelse, at der er et øget behov og potentiel for lån fra Fællesskabet og for tilbud om lånegarantier, endog når der er risiko for tab, under forudsætning af, at risikoen er defineret og begrænset samt fuldt retfærdiggjort i hvert enkelt tilfælde.
27. Der forslås taget yderligere skridt henimod en energiprispolitik for Fællesskabet på to måder: vedtagelse af en mindste sikkerhedspris for olie og af en række politiske principper, som er udformet med henblik på at skabe et mere tiltrækkende klima for langtidskontrakter.

Denne fremgangsmåde er i overensstemmelse med de retningslinjer, Det europæiske Råd udstak på sit møde den 1. og 2. december 1975, de forslag, Kommissionen fremsendte vedrørende gennemførelsen af disse retningslinjer i januar 1976^{*)}, og energiministrenes efterfølgende drøftelser i Rådet.

28. Kommissionen vil inden længe udarbejde forslag til et program for lån og lånegarantier til alle formål med sikkerhed i Fællesskabets budget. I forslagene vil der blive foretaget en detaljeret gennemgang af en sådan plan, dens indførelse og det eventuelle omfang, der kan forudses til alle formål.

29. Rådet opfordres til:

- a) at nå til enighed om, at Fællesskabets samlede støtte til energiprojekter, bør øges i jævnt stigende takt, under forudsætning af at der indgås en generel aftale om øgede fællesskabslån og -lånegarantier, og at der udarbejdes en detaljeret plan;
- b) at nå til enighed om, at sådanne lån eller garantier i energisektoren tilfælde for tilfælde kan udvides til at omfatte projekter, der indebærer en risiko for tab for EØF-budgettet, under forudsætning af at de således påtagne forpligtelser er passende defineret og afgrænset;
- c) at nå til enighed om, at Kommissionen bør opfordres til med bistand fra Energiudvalget at finde frem til projekter, der kan komme i betragtning;

*) Dok. COM(76)20 endel. af 16. januar 1976.

- d) at give deres tilslutning til de principper, der er foreslået for langtidskontrakter om energi i pkt. 24 i dette dokument, og at opfordre regeringerne til at lette både offentlige og private virksomheders indgåelse af sådanne kontrakter.

NUVÆRENDE OG MULIG FREMTIDIG ANVENDELSE AF LÅN FRA FÆLLESSKABSKILDERINDEN FOR ENERGISEKTORENI. Nuværende anvendelse af lån fra fællesskabskilder på energiområdet

1. Fællesskabsinstitutionernes nuværende aktivitetsniveau på energiområdet kan kort gengives som følger:

På kulområdet har EKSF's lån udgjort ca. 490 mio ERE fra 1974 til 1976, og lån fra EIB har udgjort 30 mio ERE, hvilket tilsammen giver ca. 520 mio ERE fra 1974 til 1976. På olie- og gasområdet har EIB med årligt voksende beløb udlånt ca. 640 mio ERE fra 1972 til 1976.

På elektricitetsområdet har EKSF's lån til kulfyrede kraftværker været næsten uden betydning, selv om de kan øges i fremtiden. EIB har fra 1972 til 1976 udlånt ca. 710 mio ERE til atomkraftværker og yderligere 410 mio ERE til ikke-atomkraftværker, hvilket giver et samlet beløb på ca. 1 120 mio ERE fra 1972 til 1976.

2. Betydningen af disse tal kan illustreres på følgende måde:

Tabel 1: Fællesskabsfinansiering sammenlignet med det samlede finansieringsbehov

Sektor	De seneste års årlige fælles- skabsfinansie- ring mio ERE	Samlet beløb for ti år med den nu- værende årlige fællesskabsfinan- siering mio ERE	Investeringsbe- hovet i Fælles- skabet i tiåret 1976-85 mio ERE
Kulproduktion	210 (2)	2 100	7 800 (3)
Olie og gas	210 (2)	2 100	70 000
Elektricitet	220	2 200	131 000
Energibesparelse	-	?	?

- (1) Denne tabel giver kun en bred sammenligning af størrelsesordenen, og de anførte tal er derfor blevet afrundet til nærmeste mio ERE.
- (2) Et gennemsnit for 1975- og 1976-tallene er blevet taget som mere repræsentativt for fremtiden.
- (3) Brunkul undtaget.

II. Mulig fremtidig anvendelse af yderligere lån fra fællesskabskilder

3. Tabel 1 viser et samlet beløb for perioden 1976 - 1985 for alle fællesskabsinstitutionernes lån af en størrelsesorden på 6 000 mio ERE, under forudsætning af at det nuværende aktivitetsniveau opretholdes.
4. Udover Euratom-låneplanen kan der opstå behov for lån på præferencevilkår til den nukleare brændselscyklus. Lånegarantier med risiko for tab for Fællesskabets budget kan her være et hensigtsmæssigt instrument. Sådanne garantier kan også på et senere tidspunkt udvides til selskaber, der udvikler naturlige uranressourcer for brugere i Fællesskabet.
5. Ud over lån til olie- og gasrørledninger kan der blive behov for yderligere lån på præferencevilkår til støtte for udviklingen af forbindelser mellem de elektriske net på tværs af landegrænserne, hvor der planlægges ny teknologi.
6. Lån på præferencevilkår kan også blive nødvendige for at udvikle nye markeder for kul, først og fremmest kulfyrede kraftværker, som der allerede er blevet stillet første forslag om. Endvidere kan relativt små beløb blive anvendt til geotermiske kraftværker.
7. Det er mere tvivlsomt, om der vil blive behov for lån på præferencevilkår til fremme af udviklingen af eksterne kulreserver til brug i Fællesskabet. Omfanget af en sådan aktivitet vil være afhængigt af fremtidige beslutninger om kuls rolle i Fællesskabets energistrategi.
8. På olie- og gasområdet kan der opstå finansieringsproblemer, hvis De europæiske Fællesskaber bevidst sætter ind på at øge små og mellemstore europæiske selskabers rolle i eftersøgning og produktion. Med det nuværende aktivitetsniveau og med den nuværende fordeling af selskaber er der imidlertid ikke noget særligt behov for en sådan finansiering.

Eksempler på langtidskontrakter inden for de enkelte sektorer

Levering af nukleart brændsel

1. Langtidskontrakter er allerede standardpraksis for en stor del af den nukleare brændselscyklus, og Kommissionen har mange oplysninger om markedsf forholdene i kraft af Euratoms Forsyningsagentur. Fællesskabet kan imidlertid spille en mere aktiv rolle ved at tilskynde medlemsstaterne og de tilknyttede virksomheder til at samarbejde om at muliggøre sådanne langtidskontrakter, særlig sådanne som rummer et element af risikodeling og gensidig solidaritet. Transaktionerne mellem medlemsstaterne i forbindelse med uranberigning og -oparbejdning kan få et meget stort omfang i 1980'erne.

Kul

2. Nye fund, først og fremmest i én medlemsstat, lader formøde, at der også er muligheder for en relativ stor handel med kul mellem medlemsstaterne fra slutningen af 1980'erne i den udstrækning eksporterende medlemsstater er velforsynede med andre indenlandske kilder og atomenergi.

3. Med udsigten til dyrere energi målt i faste priser og mulig knaphed på olie på verdensmarkedet, kan lande, der ikke selv har kulforekomster, være tilskyndet til at indgå langtidskontrakter om forsyning med kul fra medlemsstater med relativt store forsyninger.

Olie og gas

4. Der foregår allerede en betydelig handel med gas mellem medlemsstaterne, men den videre udvikling af denne handel er afhængig af beslutninger vedrørende gasrørledninger. Disse meget kostbare projekters økonomi er i afgørende grad afhængig af, at der er et sikkert marked for den gas, der transporteres på denne måde, og der eksisterer derfor en klar interesse i at fremme langtidskontrakter på dette område.

5. På olieområdet kan der forventes en betydelig vækst i handelen med raffinerede olieprodukter i begyndelsen af 1980'erne, og det kan være af interesse at lade en del af denne foregå på en stabil langtidsbasis. Dette vil givet lette finansieringen af de omkostningskrævende oliefelter og give et betydeligt bidrag til fremme af videre eftersøgning og udvikling.

6. Et system af langtidskontrakter med støtte af et sæt vejledende principper af en art, som det er beskrevet i dette dokument, kan med fordel udvides til at omfatte udvalgte geografisk nært beliggende tredjelande.